

**BESCHIKKING VAN
GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT**

ons kenmerk
Z/202688-363372

Op de op 20 juli 2023 ontvangen aanvraag van SMT BV te 's-Hertogenbosch, om een ontheffing krachtens artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming voor de realisatie van 73 wooneenheden in een bestaand kantoorgebouw, uit te voeren aan Het Wielsem 10, 5231 BW te 's-Hertogenbosch.

plaats / datum
's-Hertogenbosch,
20 september 2023

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

De heer H. Janssen
Clustermanager

BESLUIT

Onderwerp

Op 20 juli 2023 hebben wij van SMT BV een aanvraag ontvangen voor een ontheffing van de Wet natuurbescherming voor het overtreden van verboden ten aanzien van beschermde soorten, dit als gevolg van de realisatie van 73 wooneenheden in een bestaand kantoorgebouw, uit te voeren aan Het Wiesel 10, 5231 BW te 's-Hertogenbosch.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant besluiten, gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in deze ontheffing,

- I. aan SMT BV, Hambakenwetering 5, 5231 DD te 's-Hertogenbosch, de gevraagde ontheffing **te verlenen** op grond van artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming, van de bepalingen als bedoeld in:
  - artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wet natuurbescherming, voor het vernietigen van voortplantings- en rustplaatsen en het verstoren van de:
    - **gewone dwergvleermuis** (*Pipistrellus pipistrellus*);voor de periode vanaf 1 december 2023 tot en met 1 december 2028
- II. dat de beschrijving van de activiteiten in de aanvraag, voor zover deze betrekking heeft op de soorten als bedoeld onder I, deel uitmaken van deze ontheffing;
- III. aan deze ontheffing voorschriften te verbinden die zijn opgenomen onder onderdeel 'voorschriften'
- IV. dat de volgende delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de deze ontheffing:
  - Verkennend flora en faunaonderzoek (kragten, projectnummer: SHE067, datum: 25 juli 2022), hierna: flora en faunaonderzoek
  - Nader onderzoek vleermuizen (kragten, projectnummer: SHE067, datum: 18 juli 2023), hierna: nader onderzoek
  - Activiteitenplan vleermuizen het Wiesel 10, 's-Hertogenbosch (kragten, projectnummer: SHE067, datum: 18 juli 2023), hierna: activiteitenplan
  - Bijlage 1: overzichtstekening van de planlocatie
  - Bijlage 2: locatie(s) van de mitigerende maatregelen
  - Bijlage 3: meldingsformulier start werkzaamheden (zie voorschrift 1)

Rechtsmiddelen

Bezwaar

Is dit besluit aan u gericht en bent u het er niet mee eens, dan kunt u een bezwaarschrift indienen. Is het besluit niet rechtstreeks aan u gericht en bent u het er niet mee eens, dan kunt u alleen een bezwaarschrift indienen als het besluit directe gevolgen voor u heeft. Verstuur uw bezwaarschrift binnen 6 weken na de verzenddatum van het besluit.

U kunt uw bezwaarschrift op 2 manieren indienen:

- **Digitaal.** Op www.brabant.nl/bezwaar vindt u de link 'Bezwaar indienen'. U heeft hiervoor een DigiD-inlogcode nodig.
- **Per post.** Stuur uw bezwaarschrift naar:
Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC te 'S-HERTOGENBOSCH

In het bezwaarschrift zet u:

- uw naam en adres;
- de datum, het kenmerk en een omschrijving van het besluit waarmee u het niet eens bent;
- de reden waarom u het niet eens bent met ons besluit;
- de datum van uw bezwaarschrift en uw handtekening;
- maakt u namens iemand anders bezwaar? Stuur dan een machtiging mee.

Voeg ook een kopie toe van het besluit waarmee u het niet eens bent. Op deze manier kunnen wij uw bezwaarschrift beter in behandeling nemen.

Kunt u ons ook uw telefoonnummer en e-mailadres geven? Zo kunnen wij samen met u de beste aanpak van de behandeling van uw bezwaar bespreken.

U kunt het secretariaat van de hoor- en adviescommissie bereiken via telefoonnummer (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Aan het indienen van een bezwaar zijn geen kosten verbonden.

Voorlopige voorziening

Als u een bezwaarschrift indient, dan heeft dit geen schorsende werking. Dat betekent dat het besluit geldt zolang uw bezwaarschrift in behandeling is. Het kan zijn dat u dit niet wilt. Bijvoorbeeld omdat het besluit onherstelbare gevolgen voor u heeft. U kunt gelijktijdig met of na het indienen van een bezwaarschrift een verzoek om een voorlopige voorziening vragen bij de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch.

Er zijn kosten verbonden aan het vragen om een voorlopige voorziening (griffierecht).

INHOUDSOPGAVE

Besluit.....	2
Voorschriften.....	5
Procedurele overwegingen	7
Inhoudelijke overwegingen.....	8
1. Wettelijk kader - Wet natuurbescherming	8
1.1 <i>Beschermingsregimes</i>	8
1.2 <i>Interim omgevingsverordening Noord-Brabant</i>	8
2. Toetsing effecten ruimtelijke ingreep	9
2.1 <i>Aangevraagde activiteiten</i>	9
2.2 <i>Onderzoek soorten</i>	9
2.3 <i>Mogelijke effecten op beschermde soorten</i>	9
2.4 <i>Alternatievenafweging</i>	9
2.5 <i>Belang van de aanvraag</i>	10
2.6 <i>Mitigerende maatregelen en staat van instandhouding</i>	11
3. Conclusie	14
Bijlage 1. Overzichtstekening van de planlocatie.....	15
Bijlage 2. Locatie van de mitigerende maatregelen.....	16
Bijlage 3. Meldingsformulier start handelingen beschermde soorten	18

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

1. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden aanvangen bekend is, doch uiterlijk 2 weken voor aanvang van de activiteiten, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar ons op te sturen. Met werkzaamheden en/of activiteiten worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken van de verblijfplaatsen.
2. De ontheffinghouder dient onmiddellijk contact met ons op te nemen via info@odbn.nl indien bij het uitvoeren van de activiteiten andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen, of andere handelingen als bedoeld in onderdeel I en II van het besluit noodzakelijk zijn.
3. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van de aan deze ontheffing verbonden voorschriften.
4. Deze genoemde (rechts-)personen dienen op de hoogte te zijn van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op eerste verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar.
6. De ontheffinghouder dient, met inachtneming van de hier genoemde voorschriften, de mitigerende maatregelen uit te voeren zoals beschreven in de aanvraag en het activiteitenplan (hoofdstuk 6.2).
7. De activiteiten en hier genoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige¹ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
8. Alle handelingen en bevindingen dienen door de ecooloog te worden bijgehouden in een logboek. Met handelingen worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken en het plaatsen van de tijdelijke en permanente voorzieningen. Ook dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Dit logboek dient op verzoek van een toezichthouder direct te worden overhandigd.
9. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen op basis van de aanvraag en de hier genoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de initiatieflocatie, dienen, voorafgaand aan het uitvoeren van de werkzaamheden, van de inhoud van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden en dienen dit aantoonbaar na te leven.
Dit ecologisch werkprotocol dient ter informatie aan ons te worden toegezonden, uiterlijk 2 weken voor de start van de werkzaamheden, via info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer.

---

¹ Wat wij hieronder verstaan staat in de toelichting op het aanvraagformulier:
https://www.brabant.nl/applicaties/producten/beschermde_dieren_en_planten_6553

Specifieke voorschriften

Ongeschikt maken

10. Alle gebouwen/woningen waar geschikte invliegopeningen voor vleermuizen in aanwezig zijn, dienen dusdanig ongeschikt gemaakt te worden dat de gewone dwergvleermuis hierin nergens meer kan verblijven. De bebouwing dient op zo'n wijze ongeschikt gemaakt te worden dat de vleermuizen niet opgesloten raken.
11. Bij het ongeschikt maken mag geen opschuimend en uithardend (vul)schuim (PUR) gebruikt worden. Uithardend (vul)schuim mag alleen gebruikt worden nadat de woningen al ongeschikt zijn gemaakt, er een controleronde heeft plaatsgevonden conform het voorschrift over de controleronde én er is vastgesteld dat er geen vleermuizen meer aanwezig zijn
12. Het ongeschikt maken dient plaats te vinden buiten de kwetsbare periodes van de soorten. Voor vleermuizen betekent dat in dit geval, dat er ongeschikt gemaakt dient te worden in de actieve periode (globaal van 1 april tot half oktober).
13. Op het moment van ongeschikt maken en de 3 daaropvolgende dagen moeten de weersomstandigheden overeenkomen met de eisen die het vleermuisprotocol stelt voor de weersomstandigheden tijdens het onderzoek doen naar zomerverblijfplaatsen.

Permanente voorzieningen

14. De permanente voorzieningen dienen conform het betreffende (actuele) Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017) te worden gerealiseerd. De 8 geschakelde inbouwkasten van het type IB VL 06 samen met IB VL 07 van VivaraPro moeten een minimale afmeting hebben van 50 cm breed bij 80 cm hoog.

Verwijderen tijdelijke voorzieningen

15. De tijdelijke voorzieningen dienen in stand te worden gehouden totdat de permanente voorzieningen gerealiseerd en beschikbaar zijn, waarbij rekening dient te worden gehouden met de gewenningsperiodes conform de betreffende Kennisdocumenten en aangetroffen functies.
16. Het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen vindt plaats buiten de meest kwetsbare periodes - dit is betreffende de huidige situatie voor vleermuizen de winterperiode (15 oktober tot 1 april).
17. Voor het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen dient gecontroleerd te worden of de voorziening 'leeg' is. De kasten mogen alleen verwijderd worden op het moment dat er geen vleermuis aanwezig is in de kast.
18. Indien een kast in gebruik is (geweest), dient deze binnen de ontheffingsperiode verwijderd te worden. Wanneer de ontheffing verlopen is en de kast in gebruik is, is een nieuwe ontheffing voor het verwijderen van de kast benodigd.

PROCEDURELE OVERWEGINGEN

Aanvraag

Op 20 juli 2023 hebben wij van SMT BV een aanvraag voor een ontheffing ingevolge artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) ontvangen.

Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in de aanvraag en het activiteitenplan. De aanvraag is geregistreerd onder nummer Z/202688.

Gedragscode

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Bevoegd gezag

Omdat de activiteit wordt verricht in de provincie Noord-Brabant zijn Gedeputeerde Staten (verder: GS) op grond van artikel 1.3 van de Wnb bevoegd om op de aanvraag te beslissen. Als dit aan de orde is betrekken wij tevens de gevolgen van de activiteit voor de soorten buiten onze provinciegrens bij ons besluit.

Reguliere voorbereidingsprocedure

In deze procedure wordt de reguliere voorbereidingsprocedure overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht toegepast.

Ontvankelijkheid

Voor de aspecten van de aanvraag waarvoor een ontheffing vanuit de Wnb is vereist hebben wij beoordeeld of de aanvraag volledig is en voldoende gegevens bevat. Wij zijn van oordeel dat de aanvraag voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van die aspecten waarvoor een ontheffing is gevraagd.

Overige regelgeving

Bij de beoordeling van deze aanvraag zijn andere aspecten dan gerelateerd aan soortenbescherming op grond van de Wnb en de daarbij behorende regelgeving niet betrokken. Een toestemming op basis van andere wet- en regelgeving kan daarom aan de orde zijn, onder andere voor ruimtelijke ordening of bouwen.

INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN

1. Wettelijk kader - Wet natuurbescherming

1.1 Beschermingsregimes

Op basis van de Wet natuurbescherming zijn er drie beschermingsregimes. Het eerste regime geldt voor vogels op grond van de Vogelrichtlijn. Artikelen 3.1, 3.2 en 3.4 van de Wnb hebben betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor vogelsoorten, waarvoor GS ontheffing kunnen verlenen. Artikelen 3.3 en 3.4 geven de voorwaarden voor het kunnen verlenen van de ontheffing.

Het tweede beschermingsregime geldt voor planten en dieren op basis van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn. Artikelen 3.5 en 3.6 van de Wnb hebben betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS ontheffing kunnen verlenen. De artikelen 3.8 en 3.9 geven de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een ontheffing.

Het derde regime beschrijft de bepalingen voor andere (nationaal beschermde) soorten. Artikel 3.10 van de Wnb heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten en geeft de voorwaarden waaronder GS ontheffing kunnen verlenen.

Voor alle soorten geldt in alle gevallen de algemene zorgplicht (artikel 1.11 van de Wnb). Het gaat dan zowel om beschermd als onbeschermd dier- en plantensoorten. De zorgplicht geldt ongeacht of er een vrijstelling geldt of een ontheffing is verleend. Hierin wordt bepaald dat eenieder zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan deze soorten dient te voorkomen.

In artikel 5.4 van de Wnb zijn gronden opgenomen waarop een verleende ontheffing kan worden ingetrokken of gewijzigd. De ontheffing kan in elk geval worden ingetrokken als blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.

1.2 Interim omgevingsverordening Noord-Brabant

Provinciale Staten hebben ten aanzien van soortbescherming aanvullende kaders vastgesteld. Deze zijn neergelegd in paragraaf 2.6.1 van de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant. Voor bepaalde soorten en handelingen zijn vrijstellingen opgenomen.

2. Toetsing effecten ruimtelijke ingreep

2.1 Aangevraagde activiteiten

De aangevraagde activiteiten betreffen de realisatie van 73 wooneenheden in een bestaand kantoorgebouw, uit te voeren aan Het Wilssem 10, 5231 BW te 's-Hertogenbosch. Een uitgebreide omschrijving van de activiteiten is opgenomen in de aanvraag.

2.2 Onderzoek soorten

Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven in het activiteitenplan in hoofdstuk 4.

Als vooronderzoek heeft op 25 juli 2022 een flora en faunaonderzoek plaatsgevonden. Het nader onderzoek vleermuizen heeft plaatsgevonden in 2023, conform het Vleermuisprotocol 2021.

2.3 Mogelijke effecten op beschermde soorten

In het plangebied is 1 zomerverblijfplaats en 1 zomer- en paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aangetroffen.

De aanvrager geeft aan dat door het uitvoeren van de activiteiten:

- 1 zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis;
- 1 zomer- en paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis;

worden beschadigd of vernield en vleermuizen worden verstoord. Dit is een overtreding van de bepalingen zoals bedoeld in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb.

2.4 Alternatievenafweging

Alternatieve locatie en inrichting

Het leegstaande kantoorpand is de geschikte mogelijkheid om de broodnodige woningen te realiseren via inbreiding. Overwogen is om het betreffende kantoorpand waar zich de verblijfplaatsen bevinden, te laten staan. Dat heeft echter verloedering tot gevolg, en het niet realiseren van de woningen, wat leidt tot een zeer onwenselijke situatie. Bij het niet renoveren van het gebouw voldoet het niet aan een goed woon/leefklimaat. Het is bovendien niet mogelijk om op een andere manier het gebouw te verduurzamen.

Het doel van het project is de realisatie van woningen op een zeer aantrekkelijke plek, in een prominente plek in 's-Hertogenbosch op de plaats waar momenteel een oud niet meer in gebruik zijnde kantoorpand staat, en die in een eerder stadium door de gemeente aangewezen is als een plek waar woningen gewenst zijn. Ook de foerageergebieden en vliegroutes voor vleermuizen blijven behouden, er is uitsluitend sprake van tijdelijke verstoring tijdens de realisatie en bouwfase. Deze verstoring wordt zo veel mogelijk voorkomen, maar om het plan te realiseren zullen er in de buurt van de (overigens niet essentiële) foerageergebieden en vliegroutes van de gewone dwergvleermuis, werkzaamheden noodzakelijk zijn om het plan te kunnen realiseren.

Gezien het bovenstaande is ons gebleken dat er geen redelijke alternatieven mogelijk zijn, die zouden leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

Werkwijze

Het op voorhand ophangen van platte kasten en het plaatsen van paalkasten is niet ideaal, maar in dit geval bleek dit de meest gunstige manier te zijn om extra vervangende verblijfplaatsen te bieden. Er zijn naast het aanbieden van de zes geschikte vleermuiskasten en de twee paalkasten in de directe omgeving, ook in de iets verdere omgeving (straal van 300 m) genoeg alternatieve mogelijkheden voor de gewone dwergvleermuis aanwezig, er zijn verderop in de woonwijk langs de Albert Luthululaan en de Salvador Allendelaan geschikte woningen met tuinen en veel groen, die geschikt zijn voor vleermuizen.

Planning

Er wordt bij de planning zoveel mogelijk rekening gehouden met de kwetsbare periodes van de gewone dwergvleermuis.

2.5 Belang van de aanvraag

De ontheffing is gevraagd op grond van het belang 'redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' zoals genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onder b, van de Wnb.

De uit te voeren werkzaamheden, waarbij de gewone dwergvleermuis betrokken is, vallen onder 'dwingend redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten'. Dit is een belang genoemd in artikel 16, eerste lid van de Habitatrichtlijn.

Het gemeentelijk woningbouwbeleid is vastgelegd in de 'Woonvisie 's-Hertogenbosch' uit 2020. In de woonvisie wordt ingezet op vier woonopgaven:

- Passend en betaalbaar wonen voor iedereen;
- Leefbare en inclusieve buurten;
- Toekomstbestendige woningvoorraad;
- Strategisch innovatief woonprogramma.

In het kader van passend en betaalbaar wonen voor iedereen wordt een onderscheid gemaakt in de thema's:

- betaalbaar wonen;
- passend wonen en doorstroming;
- specifieke doelgroepen.

Met de voorgenomen ontwikkeling wordt hierbij aangesloten. Het bestaande pand zal worden getransformeerd naar een duurzaam woongebouw met 73 middeldure en dure huurwoningen. Een zeer gewenste aanvulling van het woningaanbod in dit deel van de stad, geheel passend binnen de Woonvisie van de gemeente 's-Hertogenbosch. Er is sprake van passend wonen en doorstroming. De Woonvisie gaat uit van een stedelijke programmering van ten minste 30% sociale huur, tenminste 20% middenhuur of goedkope koop en maximaal 50% overig. Per project is er ruimte voor maatwerk, waarbij een balans wordt gezocht tussen de stedelijke opgave en wens om bij te dragen aan sterke, leefbare en inclusieve buurten. Vanwege het relatief lage aantal middenhuurwoningen in het stedelijke programma, wordt bij elke locatie naar de mogelijkheden voor dit segment gezocht. Met de woningen in het middeldure huursegment draagt dit plan duidelijk bij aan deze specifieke opgave. De ontwikkeling voorziet in diverse bouwvormen, prijksklassen en eigendomsvormen. Daarmee is sprake van een divers en passend woningaanbod dat bijdraagt aan woonruimte voor verschillende doelgroepen. Ook wordt bij dit project ook uitdrukkelijk aandacht besteed aan de gewenste verduurzaming. Kortom, de voorgenomen ontwikkeling sluit aan bij de uitgangspunten van de Woonvisie 's-Hertogenbosch, voor betaalbaar en passendwonen en een toekomstbestendige woningvoorraad.

Het plan geeft invulling aan het streven naar een aantrekkelijk woongebied voor het plangebied en het vergroten van de diversiteit van de woningvoorraad. Zo is sprake van toegesneden woningen, met deels goede en eigentijdse geïntegreerde voorzieningen voor de doelgroepen. De voorgenomen ontwikkeling is in lijn met de Omgevingsvisie.

Gelet op de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat het belang voldoende onderbouwd is om de ontheffing te kunnen verlenen.

2.6 Mitigerende maatregelen en staat van instandhouding

In het activiteitenplan hoofdstuk 6 paragraaf 2, is beschreven welke maatregelen worden genomen om de effecten voor de gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk te voorkomen. In grote lijnen gaat het om de volgende maatregelen:

Tijdelijke maatregelen

- Op 14 februari 2023 zijn grijze vleermuiskasten van het type “platte vleermuiskast” (Type A, Kennisdocument BIJ12 Gewone dwergvleermuis, juli 2017, type VK WS 02, VivaraPro) opgehangen aan het gebouw aan de Salvador Allendelaan 1, aan de noordkant, vlak bij het huidige zomerverblijf.
- Verder zijn er op 14 februari 2023 twee meerlagige paalkasten geplaatst aan de rand van de parkeerplaats, buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. Hierdoor is de gewenningsperiode voor het paarverblijf inmiddels gerespecteerd.
- De kasten hangen (en staan) allen op een afstand van minder dan 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaats. De dichtstbijzijnde kasten hangen op een afstand van 18 meter van het te renoveren gebouw. De kasten en paalkasten hangen en staan boven de 4 meter, op vier verschillende windrichtingen, vrij van predatoren, vrij van kunstlicht, en met een vrije uitvliegruimte.
- Vanwege de aanwezigheid van het zomerverblijf zullen voor 1 september 2023 nog 4 vleermuiskasten van het type VK WS 02 opgehangen worden binnen 200 meter van het zomerverblijf. De locatie hiervan is nog niet 100% zeker, maar deze locaties en kasten zullen in elk geval voldoen aan het BIJ12 kennisdocument Gewone dwergvleermuis. D.w.z. op meerdere windrichtingen, op meer dan 4 m hoogte met vrije uitvliegmogelijkheden, buiten de invloed van de werkzaamheden en predatoren, en buiten de invloed van hinderlijk licht.

Ongeschikt maken

- De gewenningsperiode voor paarverblijven dient meer dan 6 maanden te beslaan, tijdens de actieve periode van de gewone dwergvleermuis. Deze gewenningsperiode voor het paarverblijf is per eind augustus 2023 verstreken, deze gewenningsperiode is dus inmiddels gerespecteerd door het ophangen van twee platte vleermuiskasten en het plaatsen van twee meerlagige paalkasten voor 15 februari 2023.
- Voor zomerverblijven is de gewenningsperiode 3 maanden in de actieve periode. Door, voor de tijdelijke vervanging van het zomerverblijf, 4 platte vleermuiskasten op te hangen voor 1 september 2023, is na 1 december 2023 de gewenningsperiode voor zomerverblijven eveneens gerespecteerd.
- Omdat het gebouw voor de gewone dwergvleermuis een jaarrond beschermde functie heeft voor de gewone dwergvleermuis, namelijk een gecombineerd zomer-paarverblijf, dienen de renovatiewerkzaamheden waarbij mogelijk verstoring of vernietiging van de verblijfplaats aan de orde is, plaats te vinden in de minst kwetsbare periodes voor de gewone dwergvleermuis, d.w.z. tussen 15 april en 15 mei, of tussen 15 september. Werkzaamheden waarbij de verblijfplaatsen onaangeroerd blijven, en tevens niet verstoord worden, kunnen eventueel wel plaatsvinden. Hiervoor zal een Ecologisch

werkprotocol worden opgesteld, waarin exact aangegeven wordt welke werkzaamheden acceptabel zijn en hoe de verblijfplaatsen ongemoeid gelaten dienen te worden.

- Het deel van het gebouw waar zich de huidige verblijfplaatsen bevinden, zal pas nadat de gebouwen ongeschikt gemaakt zijn voor vleermuizen, gerenoveerd worden.
- Het ongeschikt maken kan door het plaatsen van exclusion flaps (Unitura EF1) op de open stootvoegen, zodat vleermuizen wel het pand kunnen verlaten maar niet terug kunnen keren.
- Het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen dient uitsluitend uitgevoerd te worden wanneer de avondtemperaturen voor een aantal dagen aaneengesloten minimaal 10°C zijn. Bij het ongeschikt maken zal voorkomen worden dat de aangetroffen soorten zich elders in de planlocatie vestigen.

Werkzaamheden

- Voorafgaand aan de renovatiewerkzaamheden aan de muren, dient 3 dagen na het ongeschikt maken, door een vleermuisdeskundige gecontroleerd te worden of de vleermuizen de gebouwen verlaten hebben. Indien dit niet het geval is zullen extra maatregelen getroffen worden om toch te bewerkstelligen dat de uit zichzelf vleermuizen vertrekken, bijvoorbeeld door het aanlichten van het gebouw met bouwlampen. Daarna zal wederom na 3 dagen een controle op aanwezigheid van vleermuizen plaatsvinden door een ecologisch deskundige.
- Eventuele renovatie aan de buitenmuren en het eventueel isoleren van de spouwmuren vindt pas plaats als alle gewone dwergvleermuizen het gebouw verlaten hebben.
- Om verstoring te voorkomen dient tijdens de werkzaamheden de eventuele verlichting zodanig gericht worden, dat de opgehangen vleermuiskasten en de geplaatste paalkasten op geen enkele manier verstoord worden. Deze maatregel zal concreet worden opgenomen in het ecologisch werkprotocol.

Permanente verblijfplaatsen

- In de toekomstige situatie zullen minimaal 8 permanente verblijfplaatsen in de bebouwing worden aangebracht door het plaatsen van acht geschakelde inbouwkasten van het type IB VL 06 gecombineerd met IB VL 07 van VivaraPro verspreid over meerdere plaatsen in de bebouwing en met meerdere oriëntatie richtingen, met vrije uitvlieg mogelijkheden en op minimaal 4 meter hoogte.
- Er gaat door de renovatie en nieuwbouw geen essentieel foerageergebied verloren. In de omgeving blijft ruim voldoende foerageergebied aanwezig, en er zal daarnaast in de toekomst nieuw foerageergebied ontstaan, door de aanleg van groen rondom het gebouw en het doortrekken en verbreden van de groenstrook die al aanwezig is. De bomen rondom het gebied blijven staan.

De locaties van de voorzieningen zijn weergegeven in bijlage 2.

De voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. Wij nemen in aanvulling op deze maatregelen extra voorschriften op. Het betreft de volgende aanvullende mitigerende maatregelen:

Ongeschikt maken

- Alle gebouwen/woningen waar geschikte invliegopeningen voor vleermuizen in aanwezig zijn, dienen dusdanig ongeschikt gemaakt te worden dat de gewone dwergvleermuis hierin nergens meer kan verblijven. De bebouwing dient op zo'n wijze ongeschikt gemaakt te worden dat de vleermuizen niet opgesloten raken. Dit voorschrift wordt opgenomen, omdat de exclusion flaps alleen op en rondom de huidige invliegplaatsen worden geplaatst. Vleermuizen kunnen verhuizen naar een andere plek nadat hun verblijfplaats ongeschikt is gemaakt.

- Bij het ongeschikt maken mag geen opschuimend en uithardend (vul)schuim (PUR) gebruikt worden. Uithardend (vul)schuim mag alleen gebruikt worden nadat de woningen al ongeschikt zijn gemaakt, er een controleronde heeft plaatsgevonden conform het voorschrift over de controleronde én er is vastgesteld dat er geen vleermuizen meer aanwezig zijn. Dit voorschrift wordt opgenomen om te voorkomen dat vleermuizen vastkleven of verstrikt raken in het (vul)schuim of onverhoopt opgesloten worden.
- Het ongeschikt maken dient plaats te vinden buiten de kwetsbare periodes van de soorten. Voor vleermuizen betekent dit dat er ongeschikt gemaakt dient te worden in de actieve periode (globaal van 1 april tot half oktober). Ongeschikt maken voor vleermuizen in de winterperiode kan ertoe leiden dat vleermuizen niet uitvliegen en dat het gebouw onterecht vleermuisvrij verklaard wordt. Ook kan het ertoe leiden dat de dieren die wel uitvliegen, in ongunstige omstandigheden op zoek moeten naar een nieuwe verblijfplaats wat veel energie kost. Deze energie is in de winterperiode moeilijk aan te vullen in verband met een verminderd aanbod aan prooidieren.
- Op het moment van ongeschikt maken en de drie daaropvolgende dagen moeten de weersomstandigheden overeenkomen met de eisen die het vleermuisprotocol stelt voor de weersomstandigheden tijdens het onderzoek doen naar zomerverblijfplaatsen. Dit voorschrift wordt opgenomen om te borgen dat de vleermuizen daadwerkelijk zullen uitvliegen na het ongeschikt maken en om te borgen dat ze onder gunstige weersomstandigheden een andere verblijfplaats kunnen zoeken.

Permanente voorzieningen

- De permanente voorzieningen dienen conform het betreffende (actuele) Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017) te worden gerealiseerd. De acht geschakelde inbouwkasten van het type IB VL 06 samen met IB VL 07 van VivaraPro moeten een minimale afmeting hebben van 50 x 80 cm.

Verwijderen tijdelijke voorzieningen

- De tijdelijke voorzieningen dienen minimaal in stand te worden gehouden totdat de permanente voorzieningen gerealiseerd en beschikbaar zijn, waarbij rekening dient te worden gehouden met de gewenningsperiodes conform de betreffende Kennisdocumenten en aangetroffen functies.
- Het eventueel verwijderen van de tijdelijke voorzieningen vindt plaats buiten de meest kwetsbare periodes - dit is betreffende de huidige situatie voor vleermuizen de winterperiode (15 oktober tot 1 april).
- Voor het eventueel verwijderen van de tijdelijke voorzieningen dient gecontroleerd te worden of de voorziening 'leeg' is. De kasten mogen alleen verwijderd worden op het moment dat er geen vleermuis aanwezig is in de kast.
- Wanneer de ontheffing verlopen is en de kast in gebruik is, is een nieuwe ontheffing voor het verwijderen van de kast benodigd.

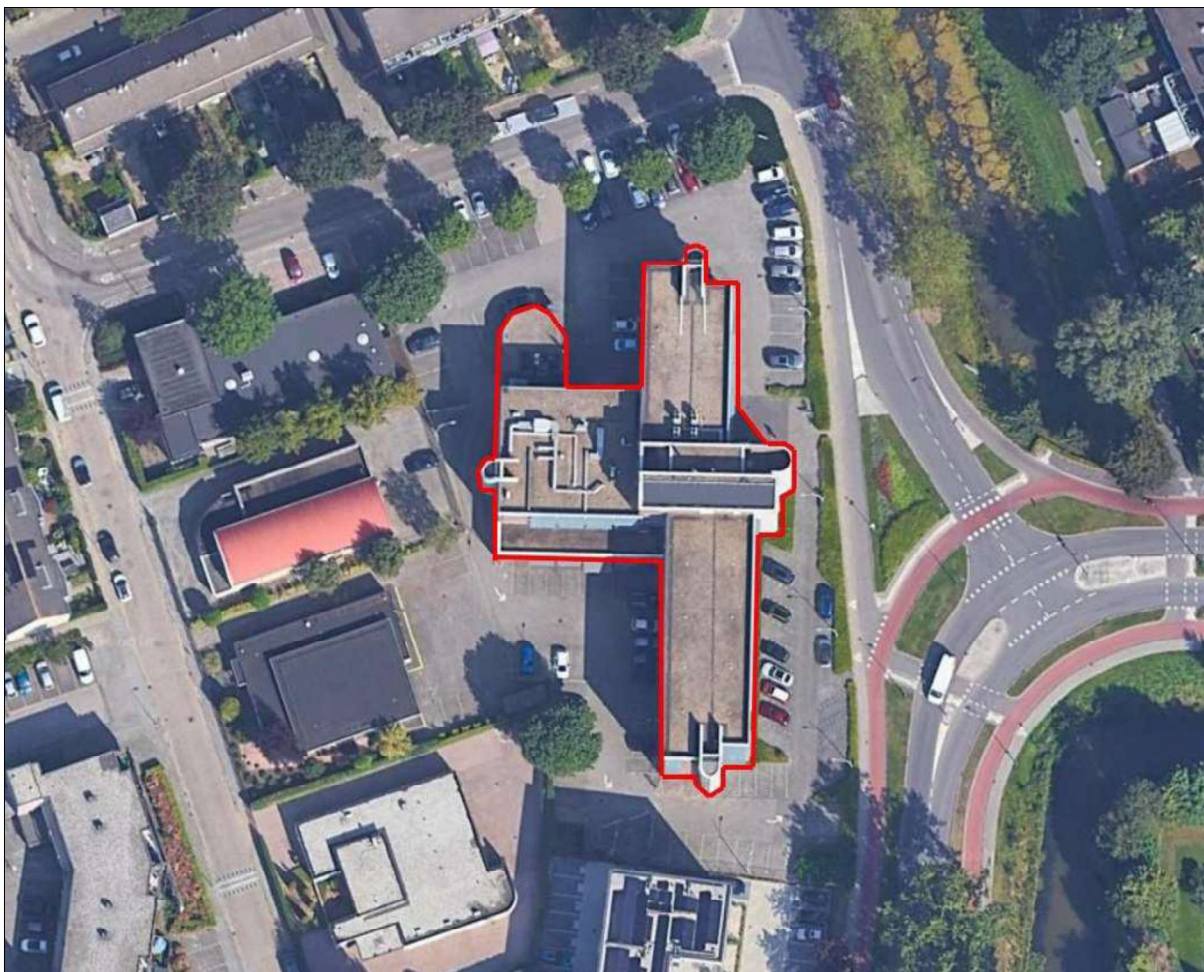
Door het nemen van mitigerende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden komt de gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis niet in het geding door het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden.

3. Conclusie

Gelet op het voorgaande verlenen wij gevraagde ontheffing. De ontheffing wordt slechts voor de in het besluit genoemde soorten en beschreven activiteiten verleend. Deze ontheffing geldt alleen voor de activiteiten die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.

Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden.

BIJLAGE 1. OVERZICHTSTEKENING VAN DE PLANLOCATIE

Figuur 1. Locatie Het Wiesel 10, 5231 BW te 's-Hertogenbosch. De activiteiten vinden plaats binnen het omliggende gebied.

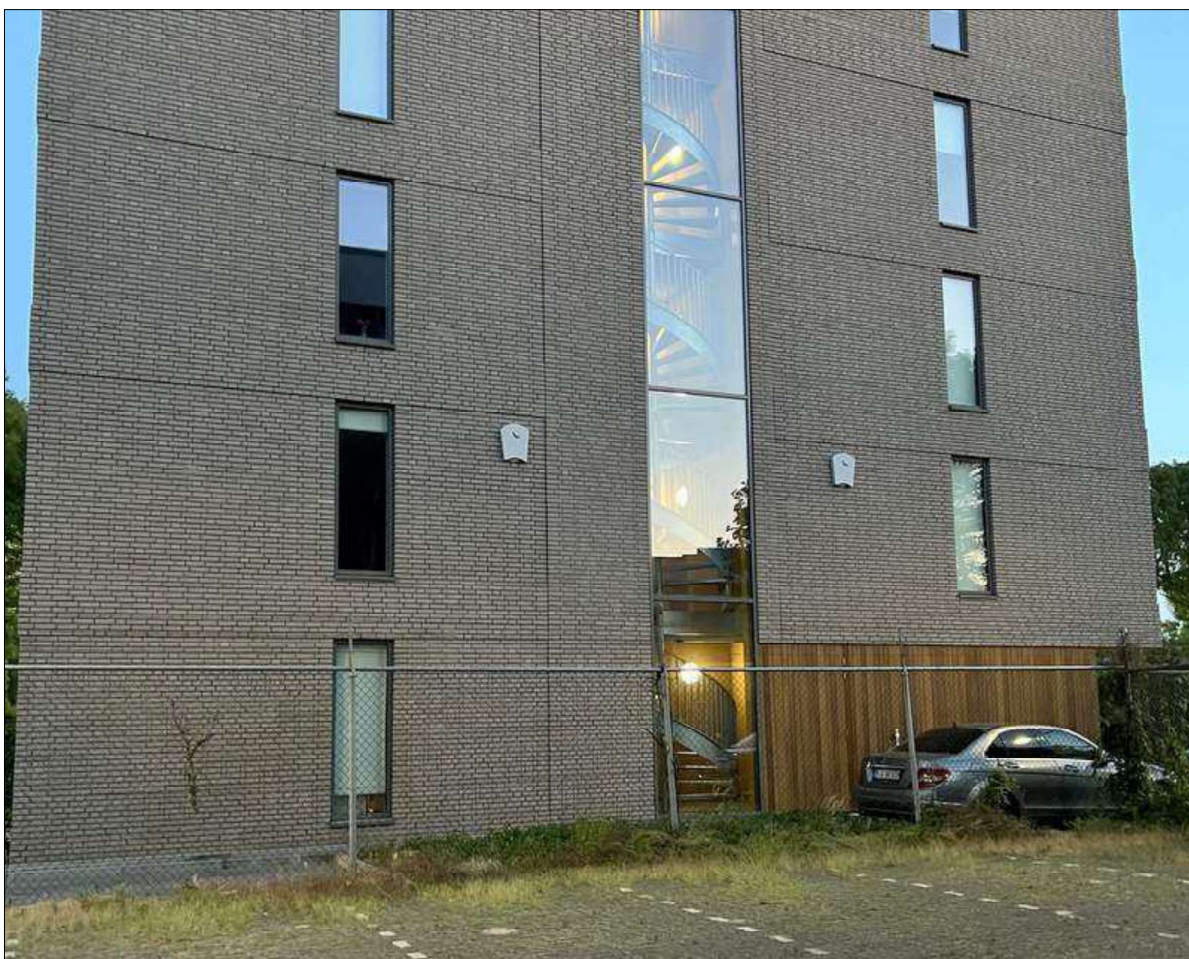
BIJLAGE 2. LOCATIE VAN DE MITIGERENDE MAATREGELEN

Locatie paalkast 1

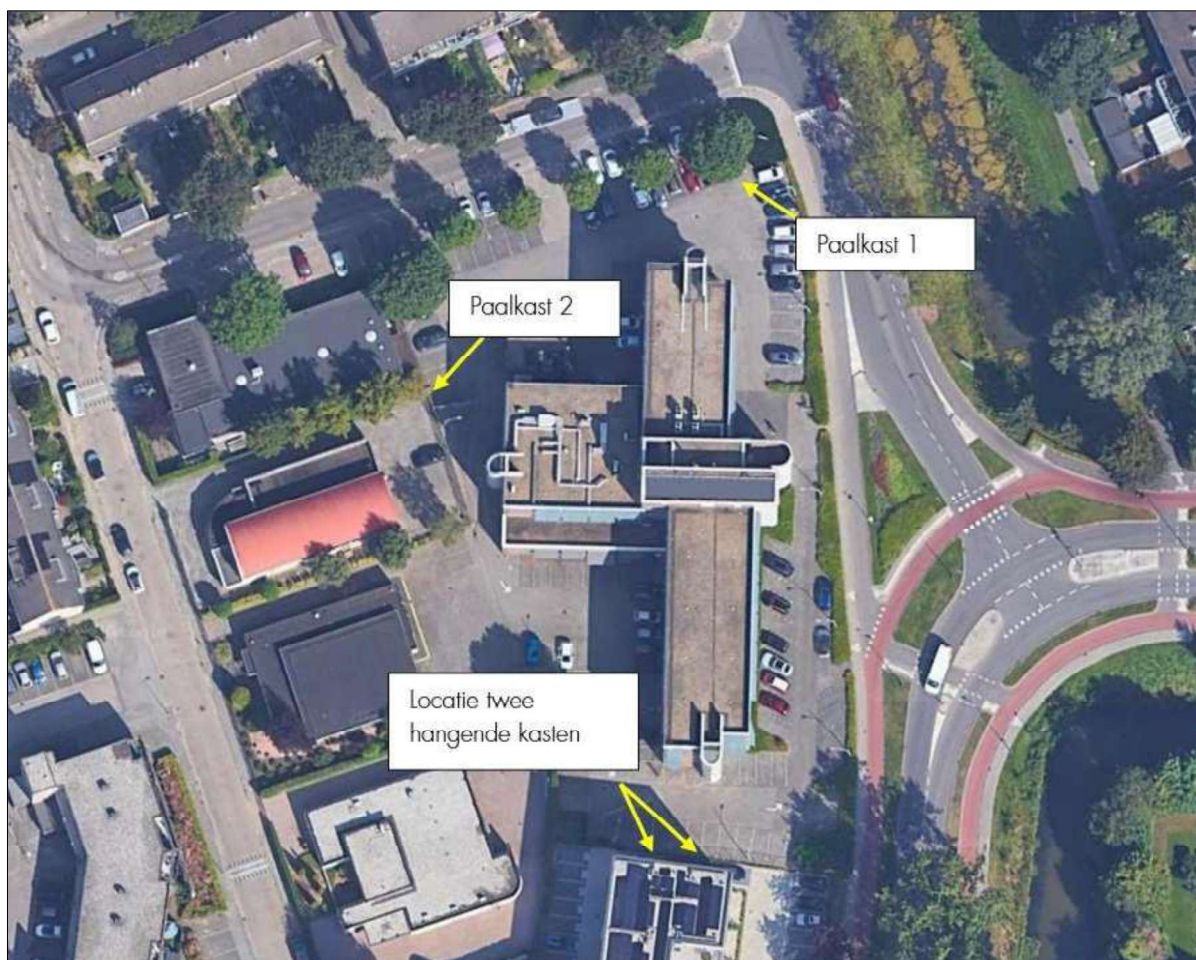

Locatie paalkast 2

Locatie hangende kasten

Figuur 2. Locaties van de tijdelijke voorzieningen.

BIJLAGE 3. MELDINGSFORMULIER START HANDELINGEN BESCHERMDE SOORTEN

Meldingsformulier start handelingen ten aanzien van beschermde soorten		
Ontheffing Wet natuurbescherming, onderdeel beschermde soorten		
<u>Gegevens</u>		
Aanvraagnummer	Z/202688	
Naam initiatief	Het Wielsem 10, 5231 BW te 's-Hertogenbosch	
Ontheffingsperiode	voor de periode vanaf 1 december 2023 tot en met 1 december 2028	
Ontheffinghouder	.....	
Naam aanvrager	.....	
Adres	.....	
PC-Woonplaats	.....	
<u>Gegevens werkzaamheden:</u>		
Contactpersoon uitvoering werkzaamheden	.....	
Telefoonnummer (vast)	.....	
Telefoonnummer (mobiel)	.....	
Ecoloog betrokken bij uitvoering (incl. telnr.)	.....	
Locatie(s) werkzaamheden	.....	
Datum gereedkomen compensatiemaatregelen	.....	
Datum start werkzaamheden	.....	
Overzicht planning werkzaamheden	.....	
	.....	
	.....	
	.....	
	.....	
	.....	
<p><i>Dit formulier dient zodra de aanvang van de handelingen met betrekking tot beschermde soorten bekend is, doch uiterlijk 2 weken van tevoren, te worden ingediend bij de Omgevingsdienst Brabant Noord</i></p>		
Retouradres	Omgevingsdienst Brabant Noord Email: info@odbn.nl	

KENNISGEVING WET NATUURBESCHERMING, SMT BV, Het Wiesel 10, 5231 BW te 's-Hertogenbosch, Z/202688

Beschikking

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant maken bekend dat zij op 20 september 2023 een ontheffing ingevolge artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming hebben **verleend** (kenmerk: Z/202688-363372) aan SMT BV, voor de realisatie van 73 wooneenheden in een bestaand kantoorgebouw, uit te voeren aan Het Wiesel 10, 5231 BW te 's-Hertogenbosch. De ontheffing is geldig voor de periode vanaf 1 december 2023 tot en met 1 december 2028.

De aanvraag, het besluit en de bijbehorende stukken liggen vanaf 22 september 2023 tot en met 2 november 2023 **6 weken ter inzage** bij de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN), telefoonnummer (088) 743 00 00. Voor inzage in de bijbehorende stukken dient een afspraak gemaakt te worden. Het besluit is digitaal op te vragen via e-mail info@odbn.nl of te vinden op de website www.officielebekendmakingen.nl.

Bezwaar

Is dit besluit aan u gericht en bent u het er niet mee eens, dan kunt u een bezwaarschrift indienen. Is het besluit niet rechtstreeks aan u gericht en bent u het er niet mee eens, dan kunt u alleen een bezwaarschrift indienen als het besluit directe gevolgen voor u heeft. Verstuur uw bezwaarschrift binnen 6 weken na de verzenddatum van het besluit.

U kunt uw bezwaarschrift op 2 manieren indienen:

- **Digitaal.** Op www.brabant.nl/bezwaar vindt u de link 'Bezwaar indienen'. U heeft hiervoor een DigiD-inlogcode nodig.
- **Per post.** Stuur uw bezwaarschrift naar:
Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC te 'S-HERTOGENBOSCH

In het bezwaarschrift zet u:

- uw naam en adres;
- de datum, het kenmerk en een omschrijving van het besluit waarmee u het niet eens bent;
- de reden waarom u het niet eens bent met ons besluit;
- de datum van uw bezwaarschrift en uw handtekening;
- maakt u namens iemand anders bezwaar? Stuur dan een machtiging mee.

Voeg ook een kopie toe van het besluit waarmee u het niet eens bent. Op deze manier kunnen wij uw bezwaarschrift beter in behandeling nemen.

Kunt u ons ook uw telefoonnummer en e-mailadres geven? Zo kunnen wij samen met u de beste aanpak van de behandeling van uw bezwaar bespreken.

U kunt het secretariaat van de hoor- en adviescommissie bereiken via telefoonnummer (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Aan het indienen van een bezwaar zijn geen kosten verbonden.

Voorlopige voorziening

Als u een bezwaarschrift indient, dan heeft dit geen schorsende werking. Dat betekent dat het besluit geldt zolang uw bezwaarschrift in behandeling is. Het kan zijn dat u dit niet wilt. Bijvoorbeeld omdat het besluit onherstelbare gevolgen voor u heeft. U kunt gelijktijdig met of na het indienen van een bezwaarschrift een verzoek om een voorlopige voorziening vragen bij de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch.

Er zijn kosten verbonden aan het vragen om een voorlopige voorziening (griffierecht).

Aan deze procedure is het kenmerk Z/202688 gekoppeld. Wij verzoeken u bij correspondentie dit kenmerk te vermelden.

's-Hertogenbosch, september 2023